

МІНСКАЯ ПРАВАДА

Газета заснавана
1 лістапада 1950 года

Аўторак, 7 чэрвеня 1994 года

№ 59 (10759)

Цана 100 руб.

Прэзідэнцкі марафон

ЧАКАЮЦЬ ВЫБАРШЧЫКАЎ

З усяй адказнасцю рытууюцца да выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у горадзе Маладзечна. Тут арганізаваны трыццаць тры выбарчыя участкі. Падрыхтаваны неабходныя атрыбуты, сімваліка. Памяшканні, якія патрабавалі рамонт, прыведзены ў парадак. Складзены спіс выбаршчыкаў. Распрадаваны і зацверджаны графікі дзяжурства на выбарчых участках. Кожны, хто жадае пабываць тут, атрымае неабходную інфармацыю як па самай працэдуры галасавання, так і аб тых, хто вылучаў сваю кандыдатуру на пасаду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

/НАШ КАР./

КАМІТЭТ "ЗА РОЎНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ" ЗАЯЎЛЯЕ...

У Мінску абдышу брыфінг для журналістаў, які правёў грамадскі камітэт "За роўныя магчымасці". Прадстаўнікі гэтай арганізацыі падкрэслілі, што, на іх думку, для прэзідэнцкага створэння няроўныя магчымасці барацьбы за пасаду Прэзідэнта.

Грамадскі камітэт "За роўныя магчымасці", адным з сусветных якога з'яўляецца вядомы пісьменнік Іван Чырнынаў, распаўсюдзіў сярод журналістаў заяву. У ёй, у прыватнасці, гаворыцца: «Выклікаюць насяроджанасць і трыгваюць за будучыню беларускай дэмакратыі факты прамой адміністрацыйнага націску на сродкі масавай інфармацыі і асобных журналістаў, якія выступаюць з крытыкай афіцыйнай палітыкі ўрада...»

Далей адзначаецца, што камітэт рашуча выступае супраць маніпаляцыі на сродкі масавай інфармацыі і адміністрацыйных метадаў кіравання імі. Прыводзілася некалькі прыкладаў, сярод якіх, у прыватнасці, спроба пад выглядам рэарганізацыі фактычна ліквідаваць радыёстанцыю «Беларуская маладзечанская» і «Крыніца». А адсутнасць аглядаў на сённяшняга ўрада і яго кіраўніка не можа па паводзінах меркавацца лічыцца падставай для таго, каб павялічыць несабясоння крыніц інфармацыі, а радыёжурналістаў — права на прафесію.

Грамадскі камітэт "За роўныя магчымасці" звярнуўся да Цэнтральнай выбарчай камісіі, Камісіі Вярхоўнага Савета па пытаннях галаснасці, сродкаў масавай інфармацыі і правоў чалавека з заклікам забяспечыць поўную аднаўленасць коду прэзідэнцкай кампаніі патрабаванняў Закона «Аб выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь». Паабяцана пастаянна інфармаваць міжнароднае супольнасць аб ходзе выбараў першага Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

БЕЛІНФАРМ.

ЗАЯВАК ПАКУЛЬ НЕ ПАСТУПІЛА

У Барысаўскім раёне створаны 54 выбарчыя участкі. Менавіта там і праводзіцца ўся падрыхтоўчая работа. Як адзначыў намеснік старшын раённай выбарчай камісіі М.Каршакіч, пытанні падрыхтоўкі і правядзення выбараў былі абмеркаваны на нарадзе старшын сельскіх Саветаў. Згодна з вызначаным Законом аб выбарах Прэзідэнта тэрмінам сфарміраваны і абнародаваны праз мясцовую газету «Адзінства» саставы ўчастковых выбарчых камісій і межы участкаў. Для работы ў камісіях падарваны памяшканні з тэлефонамі.

Члены раённай камісіі правяраюць сапраўднасць подпісаў у перададзеных падпісках і дакументах на прэзідэнцкае ў кандидатуры на прэзідэнцкую пасаду. Частка падпісных лістоў забракавана.

На мінулым тыдні ўчастковым камісіям перададзены бланкі запрашэнняў, у якіх на месцах уносяцца канкрэтныя прозвішчы выбаршчыкаў, — дадае Мікалай Іванавіч. Ва ўсіх населеных пунктах вышаны календары, сёння на участках з'явіліся дакладныя спісы выбаршчыкаў. Як прадуладжана Законам аб выбарах, з 27 мая мы гатовы былі аказаць садзейнічанне кандыдатам у арганізацыі і правядзенні сутэрн з выбаршчыкамі. Але да гэтага часу ні ад аднаго з іх заявак на сутэрн не паступіла.

Мікалай ЧАПЕЙ.

ЛУКАШЭНКА ТРАПІЎ У АВАРЫЮ

Другі этап перадыбарнай кампаніі кандыдата ў прэзідэнты Аляксандра Лукашэнка пачаўся з аўтамабільнай аварыі. Аляксандр Рыгоравіч трапіў у яе на дарозе да выбаршчыкаў у Гродна. На шчасце, усе абшліся без сур'ёзных вынікаў. Аднак назначана на 17 гадзін сутэрн ў скверы ля Дома культуры тэатрышчыкаў у абласным цэнтры пачалася з паўтарагадзінным спазненнем.

«Мы яшчэ будзем разбірацца, хто вінаваты ў здарэнні, — сказаў кандыдат у прэзідэнты. — Але аварыя нас не запалохае».

Мітынг у падтрымку Аляксандра Лукашэнка прайшоў пад агульным «Лёс Айчыны — у руках народа». Кандыдат пабываў: «Ні пры якіх умовах я не сганюся і не здадуся. Калі будзе гарачы народ, уладныя людзі панавства не будуць».

Члены ініцыятыўнай групы Аляксандра Лукашэнка ў сваіх выступленнях падкрэслівалі, што для рэарганізацыі дзяржавы рэспубліканскія патрэбы «палітыкі і чыстай і энергічнай рукамі. Патрэбны чалавек смеяў і са здаровай псіхай». Менавіта гэтыя якасці прысутныя убачылі ў Аляксандра Лукашэнка.

БЕЛІНФАРМ.

ТРАНСПАРТ ПАЛІВАМ ЗАБЯСПЕЧАНЫ

Стаўбцоўская раённая камісія па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь знаходзіцца ў будынку райвыканкома. Тут можна пазнаёміцца з артыкуламі ў газетах і часопісах, у якіх прэзідэнты на гэтую пасаду ў той ці іншай форме выкладалі свой погляд на праблемы развіцця эканоміка-сацыяльнай сферы ў рэспубліцы. Хутка, як вядома, з'явіцца больш разгорнутыя праграмы ўсіх 6 кандыдатаў, і тады работы мясцовым уладам прывяліцца.

Арганізавана дзяжурства членаў выбарчай камісіі ў іх 13 чалавек/з 8.00 да 19.00 штодзённа, у суботу і нядзелю — з 9.00 да 14.00. Члены камісіі замованы таксама за выбарчымі участкам. Яны аказваюць дапамогу ў арганізацыі гэтай важнай справы. Практычна заканчана складанне спісаў выбаршчыкаў. Старшыня камісіі Т.М.Мазур расказвае:

— У ўсіх частках чалавек навідавоку. Ды і ў сельсаветах ёсць кнігі ўліку насельніцтва. Цяжэй было гэта рабіць у райцэнтры, дзе шмат ведамасных дамоў, дзе назіраецца прыезд-выезд людзей. Мы падключылі наставу, медыкаў. Яны дапамагалі ўзяць на ўлік іх, дарослае насельніцтва.

У каго з кандыдатаў ёсць шан-а атрымаць на Стаўбцоўшчыне найбольш галасоў? Згодна са спісамі, сабранымі ініцыятыўнымі групамі, большасць выбаршчыкаў за В.Кебіча, А.Дубко і А.Лукашэнка.

Выбарчы ўчасткі зараз паўнаўняюцца неабходным інвентаром. І што немалаважна, вырашана пытанне з палівам для транспарту, які будзе задзейнічаны 23 чэрвеня.

/НАШ КАР./

Ці прыйдзе лад у "Кінавідэапракат"?

Амаль усе працоўнае жыццё Міхаіла Васільевіча Міхайчыка звязана з кінафікацыяй. Васемнацаты год працуе дырэктарам Смалявіцкага філіяла вытворчага прадпрыемства «Кінавідэапракат». Атрымаў пераходныя сідзі, прэміі, дыпломы.

— А цяпер хоць бярэ тору і ў проткі ідзі, — гаворыць Міхаіл Васільевіч.

І яго зразумець не цяжка. З-за адсутнасці гаруча-змазачных матэрыялаў філіял не дастаўляюцца да месца

кінапракату. Выкарыстанне паштовых машын не дае патрэбных вынікаў. Лепшыя кадры кіно разбіваюцца. Звольніліся Надзея Адамаўна Казлоўская /25 гадоў працавала ў кінафікацыі/, Леанід Іванавіч Нікіцін, Іван Іванавіч Купрычэў, Жанна Сіпшануна Прыстром. Ды ці варта працягваць перадзі? Больш важна адзначыць, што з 58 кінаўстановак у раёне засталася 15. І яны дыкаюць на ладан.

Міхаіл Васільевіч скардзіўся і на змест

філіяла. За апошнія пяць гадоў не паступіла ні аднаго больш-менш значнага дзіцячага фільма. Ды і для дарослых, як ні паглядзі, каштоўнага мала: бойкі, жакі, секс... Страшна падамаць, што чакае маладое пакаленне, выхаванае на такіх «шэдэрах». Дарэчы, сённяшніх юнакоў і дзяўчат фільмы айнаўна вытворчасці зусім не цікавяць.

— Доўга так будзе працягвацца? — пытаю ў дырэктара «Кінавідэапраката».

— Не ведаю. Каб некай вы-

жыць, здалі ў аранду кабінет дырэктара гарадскога кінацэнтру. Гаспадарамі нашых гарахоў таксама сталі прадпрыемствы, — адказаў Міхайчыч.

Вось да чаго давяло непрадуманае баяванне ў Віскуліх белавескіх «зуброў». А адзіны іх, не зразумелі тых згубных крокаў, якіх у прэзідэнты трапіць наважыцца.

/НАШ КАР./

МАЛАДЗЕЧАНСКІЯ НАВІНЫ

Зорка вавулі наведвала Маладзечна другі раз. Наўзана, спяваючы, якой аліадыравалі ў Балгарыі і Польшчы, Англіі і Францыі, прыягвае добра-звычлівае маладзечанскае публікі, падрыхтаванасць аўдыторыі да ўспрымання твораў сусветнага мастацтва. У рэпертуары Святланы Данілюк — папулярныя творы рускіх і замежных кампазітараў — арый з опер, песні, раманы.

На «біс» прагучала «Хаба-нэра» з оперы Бізе «Кармен».

АПОШНІ АЎКЦЫЁН

Ім, па сутнасці, завершана праграма прыватызаванні аб'ектаў камунальнай уласнасці, прынятай сесіяй Маладзечанскага гарадскога Савета дэпутатаў. Арганізавалі гэты конкурс-аўкцыён адкрытае акцыянернае таварыства «Бізнес-цэнтр» сумесна з адкрытым акцыянерным таварыствам «Заходняя біржа нерухомасці».

Барцабы за права валодання нерухомасцю разгорулася паміж дзесяцю фірмамі горада. Яна была вельмі напружаная. Гэта і зразумела: прадпрыемствы імкнуліся не ўпусціць апошні шанец. У выніку канчатковая цана перамагла стартуючы ў дзесяці разоў. А між іншым на аўкцыён выставіліся далёка не самыя прэстыжныя аб'екты. Галантарэйная палатка — некапітальная пабудова пайшла за 500 мільёнаў рублёў /ацначаны кошт — 18 мільёнаў/. Магазін на тэрыторыі гарадскога рынку набыты за 750 мільёнаў рублёў пры старту цане 51 мільён.

Такім чынам пераважна большасць аб'ектаў камунальнай уласнасці памяншала сваіх гаспадароў. Асноўная іх частка ўвайшла ў склад акцыянерных таварыстваў адкрытага тыпу, створаных на базе гарадскога гандлёвага вытворчага аб'яднання і гарпладагара-роднага гандлю.

— Працэс акцыянернага дастаткова працягла, — гаворыць намеснік старшын Маладзечанскага гарадскога Савета па эканоміцы Яфім Ароновіч Ідэльчык. — Скажам, што акцыянернае таварыства адбылося, можна было тады, калі пойдзе працэс продажу акцый. Першыя вынікі будуць відаць прыкладна ў верасні. А пакуль што таварыствы афіцыйна зарэгістраваны,

распаечаны правядзенне мерапрыемстваў па падпісцы на акцыі.

Асноўны акцэнт у рабоце па прыватызаванні зроблены на апаляхнаў механізм кантролю за дзейнасцю прыватызаваных аб'ектаў.

«ФОЛЬКСВАГЕН» ДЛЯ ПРАВААХОЎНІКАЎ

Гэты шчодры падарунак атрымаў у час паездкі ў нямецкі горад-партнёр Эсплінген супрацоўнік Маладзечанскага гаррайаўдзела ўнутраных спраў. А яшчэ — тэлевізар і пішучую машынку, медыкаменты для дзіцячых балісты. І, безумоўна, безліч уражанняў ад сярэбоўскага візіту.

Была сустрача ў дырэктара-це паліцыі, падарбанае знаёмства з ім структурнымі падраздзяленнямі. Быў гасцінчы прыём у бургамістра, знаёмства з мясцовай школай паліцыі, дзейнасцю спецыяльнай па барацьбе з тэрарызмам, акая дзейнічае ў рамках Інтэрпола.

Цяпер маладзечанцы чакаюць у гасці сваіх нямецкіх калегаў.

Марыя КУЗАЎКІНА.

НЕ СОРАМНА І ПАХВАЛІЦА

У гаспадарках Мінскага раёна надор ад каровы ў гэтых дні на 800 грамаў вышэйшы, чым летась

Паводле звестак аблсельгасфарма, жыўлёвае даўнае раёна, перавёўшы дойны статак на пашавае ўтрыманне, дабіваюцца поспеху, які заўважаны ў вобласці. Калі гэтую навіну, мы наведвалі на месцы начальніка райсельгасфарма М.М.Рубіну, які курыруе пытанні жыўлёгадоўлі, ён не без здзіўлення прызнаўся: «А мы не задумваліся, што дабіліся чагосьці вельмі прыкметнага. Проста на ўсіх гаспадарках людзі працуюць, стараюцца...»

— Калі гаварыць канкрэтна, — працягваў Міхаіл Мікалаевіч, — то цяпер сярэдні надой ад каровы па раёне складае 11,5 кілаграма.

Павялічыўся, вядома, і валавы выхад малака. У калгасе «Вішнеўка», напрыклад, дзённы валавы надой складае 125 працэнтаў у параўнанні з леташнім.

У вучасце імя Фрунзе ён дасягнуў 130 працэнтаў, а ў Ждановіцкім цэлічным камбінате — 132. У гэтых, ды і іншых гаспадарках за дзень ад каровы атрымліваюць па 13,5-15 кілаграмаў малака. І што прыемна, прыбавка з кожным днём павялічваецца.

— Паша пашы, але якія яшчэ фактары садзейнічаюць росту надояў? — На тэрыторыі нашага раёна няма натуральных выпасаў. А таму спецыялісты і жыўлёводы імкнучыся як мага больш рацыянальна выкарыстаць кожны квадратны метр пашы. Для гэтага яшчэ да выхаду жыўлёў са стойлаў па ўсіх гаспадарках былі выгараджаны прратоны, набыты ці апрамантаны камплекты электрагараджы, каб травастой спасцаваць толькі парцыйным метадам.

Сёння можаце наведваць любы ўчастак пашы — і там, дзе пасцацца статак, абавязкова ўбачыце карыты з вадой, соль-лізунец.

Сёння цяжка набыць аміячныя ўгнаенні для падкармкі травастой. Таму яшчэ адказнасць кладзецца на механізацыю звенні па догляду жылася. Звенняныя строга, сочаць за тым, каб жыўлёў кожны раз, прышюльва на новы ўчастак, атрымлівала малады сакавіты травастой, які найбольш багаты на каратэн, страўны пратэін.

Каб зацікавіць людзей у дастаткіх лепшых вынікаў, па ўсіх калгасках і саўтасках аплатна іх працы пастаўлена ў прамую залежнасць ад выхаду малака.

Іван АБАБУРКА.

Працягваецца
падпіска на
«Мінскую
праўду»
на трэці квартал
1994 года
Падпісная цана
— 6000 рублёў.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень на вобласці чакаецца воблачнае надвор'е, на большай частцы тэрыторыі — дажджы. Тэмпература паветра — 13-18, у Мінску — 15-17 градусаў цяпла, дождж.

Канікулы

У каралеўстве крывых люстэркаў

Лета 1994 года. Хоць бы ты заіваўся над намі. Раней адорвала такім ласкавым снейкам, так прыпыкала, што паратунку ў цыянку шукалі. А сёлета дажджы — надакучлівыя, спорныя. І цяпер, калі пішуча гэтыя радкі, дажджавыя кроплі, з боб вельмімію, нібы цыпы на слянінскім таку б'юць па шыбах. А дыктары радыё салавіў заліваюцца: «Ёсць пугёўкі на Поўдзень, кошт — два мільёны рублёў. Запрашаем свой адпачынак правесці на Канарскіх астравах. Дзіцячыя пугёўкі таянейшыя...»

Людзі добрыя! Такіх мільёнаў я яшчэ ніколі не меў. А долары нават у руках не трымаў. Ці ж адзіны такі? Сумленнаму чалавеку пра падобныя адпачынак застанецца толькі марыць. А дзеткам нашым знаёміцца з Поўднем, з Канарскімі астравамі толькі па геаграфічных картах. Кінем позірк на курортныя мясціны сваёй рэспублікі. І ўсе роўна, як пачуеш кошт дзіцячых пугёўкі, млосна робіцца; 20 мільёнаў пераваліла.

Застаецца адно: папраўляць здароўе, набірацца сіл дома. Зрэшты, а ці ўсе і тут падрыхтаваныя як след? З гэтай нагоды наведваў Смалявіцкі раён.

Яшчэ далёка было да апошняга звонка, а ў педагогічных калектывах школ ужо вялася

актыўная работа па арганізацыі летняга адпачынку дзяцей. І вось насталі гэты дзень. Што канкрэтна зроблена? У вызначаны тэрмін адбылося ўрачыства адкрыцця стацыянарнага летніка для ўсёй Паліччыны. Ён будзе працягваць тры змены. На першую заехаў 40 школьнікаў. Столькі ж будзе і ў астатніх.

— У летніку створаны ўсе ўмовы для плённай працы і актыўнага адпачынку. Заслуга ў гэтым базавы гаспадаркі — калгаса «Рассвет», якой кіруе Федар Рыгоравіч Бацяноўскі, — зазначаў начальнік летніка «Асілак» Мікалай Аліферка.

У 16 навуковых установах пачалі дзейнічаць летнікі з дзённым знаходжаннем дзяцей у школах. У Паліскай ЦШ, напрыклад, такім аздараўленнем ахоплены 102 хлопчыкі і дзяўчынкі. Начальнікам пляншчы прызначаны адну з лепшых настаўніц школы В.А.Мікуліч. І выхавальнікам зацверджаны вопытныя педагогі. Гэта С.М.Белая, З.А.Туміловіч, В.Г.Яблоўская. У гэтай школе да аздараўлення дзяцей падключаны настаўнік спеваў К.Э.Зматыхіч і настаўнік фізічнай культуры С.І.Болбас.

Школьныя сталовае (заадачыца вытворчасці М.Ф.Сцефановіч) гатуе смачныя стра-

вы. Запланаваны паездкі ў Мінск, дзе будуць праведзены экскурсіі на гістарычных мясцінах. Транспартнае забяспечвае Смалявіцкая бройлерная фабрыка, якая шэфства над школай.

Кошт дзіцячых пугёўкі — 200 тысяч рублёў, бацькі плацяць толькі 10 працэнтаў ад гэтай сумы. Рапцінем райвыканком выязвалены ад такой дапагаты мінагадзетныя і маладзёжніцкія бацькі.

Значную суму грошай на арганізацыю летняга адпачынку дзяцей перавёў калгас імя Арджанікідзе. Не засталася ўбаку ад такой важнай справы калгасы «Пятровічы», «Ленінскі шлях» і іншы.

У жніўні пачнуць прадаваць профільныя летнікі: спартыўны на 40 чалавек у раёне Воўмы і турмыстычны, разлічаны на столькі ж школьнікаў. Апошні мяркуецца арганізаваць на Мядзельшчыне. У першым будучы папраўляць здароўе і павышаць майстэрства навуцэнцы дзіцячай спартыўнай школы, у другім — юныя прадстаўнікі раёйнага цэнтру турызму і экскурсій.

На тэрыторыі Смалявіцкага раёна 202 школьнікі, бацькі якіх пераехалі сюды з чарнобыльскай зоны. Яшчэ ў красавіку ад-

зел адукацыі райвыканком паклапаціўся аб тым, каб гэтыя дзеці паддзяляліся. Дзве групы ўжо вырнуліся з аздараўлення. Яны адпачываюць у санаторыях «Летніш» і «Палеска». Цяпер нічо адна група былых чарнобыльцаў папраўляе здароўе ў прафілакторыі «Будаўнік», што каля Крыжоўкі.

— Эканамічная абстаноўка з кожным днём пагаршаецца. Баюся, што і школьныя летнікі не будзе за што ўтрымліваць, — пацую ад загадчыка аддзела адукацыі райвыканкома В.І.Герасімыч.

Маці заўсёды лепшы калачычак аддавала дзецям. А мы ж усе — сыны і дочкі сваёй Айчыны. Дык чаму ж яна аказалася такой неміласэрнай да пакалення, якое ў ХХІ стагоддзі павядае трактары ў поле, стане я станаў, будзе рабіць акцыі ў лабараторыях. Адным словам, не туды нас вядуць рынчавікі. Гэта ж бесталавечна — прадаваць стацыянарныя летнікі іхнім прадпрыемствам, накручваюць пашую цану на дзіцячую пугёўку. Штосмы не тое робім. Інакш бы не атрымлівалася ўсё як у каралеўстве крывых люстэркаў.

Уладзімір КОБРЫН.

■ АПК і рынак

НІ ЗААХВОЧАНЫ, НІ ПАКАРАНЫ

Пра што сведчыць гэтае дабрадушша?

Сказаць, што ў калгасе імя Чапаева жыццёвагадоўля развіваецца дронна, нельга. Аднак за мінулы год на гармакабінат адсюль пасупіла толькі 74 праценты перагатаванага малака, а пяць частка ішоў ідзе з павышанай механічнай забруджанасцю. У чым справа?

Вось як гэта пракаменціраваў старшыня калгаса М.У.Берант:

— Малако — асноўная прадукцыя, ад рэалізацыі якой гаспадарка атрымлівае рэальныя сродкі. Але сёння мы пастаўлены ў такіх умовах, што лямбей прадукцыі ўсё калгаснаму мейсці, паклаці грошы ў банк і жыць на вырочыны ад укладу працэнтаў, чым весці вытворчасць сельгаспрадукцыі. Два месяцы не плацім лямбей зарплату, не можам купіць амяччуную салеру, якая каштуе мільён рублёў за тону.

Для папаўнення калгаснай касы, — працягваў М.У.Берант, — вымушаны займацца ўскладнай камерцыяй. Гандалюем чым можам. Мяркуем нават прадаваць малако і мяса ў навакольных населеных пунктах, бо за рэалізацыю дзяржаўнае прадукцыі банк не пералічвае гаспадарцы грошы. Выхад з тупіка —

толькі ў продажы сваёй прадукцыі праз сістэму рознічнага гандлю без усялякіх пасрэднаў. І тут якасць выходзіць на першы план.

У тым, што летасе гаспадарка прадала значную колькасць малака другога гатунку, 1,8 працэнта — негатуноковага, ёсць пэўная віна і спецыялізаванага лінейна-мантажнага ўчастка. З васьмі наяўных халадзільнікаў летасе крутлі год не працаваў 3. У заклочаным з АМУ дагаворы штрафныя санкцыі супраць яго не прадуладжаны, што пазбавляе магчымасці рэальна ўдзяліцца на работнікаў гэтай арганізацыі. Праўда, на выхадзі яны прыязджаюць апошнім часам амаль заўсёды, але ў іх няма неабходных запчастак, а ў гаспадарцы — грошай, каб разлічыцца за работу. Вось і атрымліваецца замкнёнае кола. Ад паслуг АМУ нават па абслугоўванню халадзільнікаў праўленне коча адмовілася зусім, як ужо адмовілася ад паслуг іншых рэальных службаў. Ёсць для гэтай мэты падрыхтаваны на курсах чалавек і брыгада рамонтнікаў. Патрэбна толькі выпрашваць патанне з набыццём газу фрэону, і тады рамонтаваць халадзільнікі будуць свае людзі.

Але ёсць і яшчэ адно пытанне. Не можам нідэ набыць лаўсанавую матэрыю для падзілака, — зазначае М.У.Берант. — Звычайную марло цяжка дастаць. А з-за дрэннага працэсавання малака ў ім шмат механічных прымесей, яно кісне...

Слоўна, няма, псеўдаарыначныя адносінны паставілі вёску на калені. Але мы вымушаны канстатаваць, што і само праўленне гаспадаркі дапускае пэўныя пралікі. І з-за спецыялістаў, і загадчыка ферм самаўхіліліся ад работы па паліпэўнію якасці малака, бо ніхто з іх за гэта не быў ні заахвоцаны, ні пакараны. Існуючымі мерамі матэрыяльнага стымулявання прадугледжана надбаўка да зарплат у выпадку, калі 85 працэнтаў малака рэалізуецца першым гатункам. Паколькі ж пачынаючы з верасня мінулага года такой колькасці перагатаванага малака не паступала, то не было і ніякіх дападат. А гэта расхаладжвае людзей.

Сцяпан БУКАЦІН.
Барысаўскі раён.

Нямногія гаспадаркі вобласці займаюцца авечкагадоўляй. А вось у калгасе «За ўладу Саветаў» Маладзешчанскага раёна ёсць ферма на 350 галоў. Кіраўніцтва гаспадаркі лічыць яе далейшае развіццё справай перспектыўнай.

На здымках: даглядачы авечак Іван БАЖКО і Лідзія СЫСУН; па пацы.

Фота Анатоля БАСАВА.

«СЛУЖБОВАЯ»
ВЕЧАРЫНКА,

ахвярай якой стаў адзін з яе ўдзельнікаў — участковы міліцыянер

Вестка ўмяненна абляцела «шматнаважкую», што ў сталічным мікрараёне Серабранка. На лесвічнай пляцоўцы знойдзена цела работніка міліцыі. Прыбыццём на месца здарэння аператыўнікі без спецыяльнай экспертызы маглі канстатаваць: гвалтоўная смерць. Побач у беспарадку валяліся прадметы форменнага адзення, табельнай зброі нідэ не аказалася. Знойдзеныя доказы адназначна сведчылі: злачынства ўчынена ў гэтым жа пад'ездзе. Яны і прыклі ў кватэру № 130, дзе пражывала нехта Мазуркевіч.

«Тым мінулагоднім вераснёўскім вечарам участковы міліцыянер Андрэй Савіцкі адуць сабе раптам свабодным чалавекам: жонка паехала да сваякоў у вёску. Каб не марнаваць час, вырашыў наведвацца да знаёмай Наталі Мазуркевіч. Была на тое службовая прычына — наспела неабходнасць пагаварыць з апошняй наконт выліскі з кватэры яе былога мужа. І яшчэ адна... Не столькі службовая, колькі асабістая. Адчуваў участковы міліцыянер да гэтай маладой жанчыны рэзныя сімпты. Таму і цешыў сябе надзеяй, што яна дазволіць затрымацца ў сябе даўжэй, чым патрабавання па службовым этыкете. А каб не ўзірка ніякіх саблюдных перашкод, захапіў па дарозе бутэльку «Імперыяла».

Да трагічнай падзеі заставалася некалькі гадзін. Ні Савіцкі, які ўжо вырашыў, як правядзе вечар, ні Мазуркевіч, што ў гэты момант вясцілася на дні нараджэння сяброўкі ў суседнім доме, ні яшчэ адзін чалавек па прозвішчы Шапалевіч нават не маглі падумаць, што іх чакае наперадзе. Несумненна, былі ў гэтай трагедыі свае выпадковасці. Але калі б з агульнага ланцужка падзей выпала хоць адно звязно, то Шапалевіч не замакнуўся б бутэлькай на Савіцкага. А Мазуркевіч не прыйшоўся б дапамагаць выцягваць цела ніжбожчыка на лесвічную пляцоўку, а потым, калічыцца ад страху, везці акрыяўленыя рэчы да сваёй знаёмай на другі канец горада. Калі б...

Відаць, у кожнай выпадковасці ёсць лагічная заканамернасць. А ў гэтай гісторыі, кудысьці, ракаява заканамернасць. Эдуард Шапалевіч сустраўся з Мазуркевіч толькі таму, што пасварыўся са сваёй, калі можна так сказаць, нявестай. Каб некай развясціца, ён і адшукаў Мазуркевіч, з якою быў знаёмы па «чаўночных рэйсах» у Расію.

Там, на дні нараджэння, Мазуркевіч і шапнула Шапалевічу, што да яе ў дзевяць гадзін вечара павінен зайсці па службовых справах участковы міліцыянер.

— Я вам не стану перашкаджаць, — запэўніў апошні.

Сапраўды, знаёмства прайшло мірна. А калі Савіцкі выставіў на стол бутэльку «Імперыяла», набыло амаль сяброўскі характар. Напэўна, каб яшчэ больш узвысіць сябе ў вачах кампаньёнаў, Савіцкі стаў паказваць ім, як карыстацца зброяй. Даў Шапалевічу патрымаць пісталет. Адначасова не абыходзіў увагай і гаспадыню кватэры, прычым, як здалася Шапалевічу, за надата. Праўда, на яго прапанову паставіць Савіцкага на месца Мазуркевіч сказала, што разбірацца сама, і, пакінуўшы двух мужчын у спальні, выйшла на кухню. Праз якую хвілінку да яе дачылася неаўдзельны шум. Кінулася ў какой, і перад вачыма паўстаў жудасны малюнак: Савіцкі ляжаў мёртвы, а Шапалевіч абязваў яго галаву політыленам.

— Прыбярэ ў кватэры і дапамажы вынесці яго на лесвіцу, — наўдзельні спакойна загадаў ён. Ніжбожчыка паднялі на ліфце на апошні паверх і кінулі каля памяшкання, што вяло на гарышча. Пісталет, гумавую дубіну, кабуру, наручнікі Шапалевіч паклаў у сумку.

Праз два тыдні ў Адлеры ён добраахвотна прыйдзе ў мясцовы аддзел міліцыі і расказа пра тое, што здарылася ў тую вераснёўскую ноч у Мінску. Відаць, сумленне замучыла, захлесталася зняць цяжкі грэх з душы. Аднак сапраўдны матывы злачынства назваць у Шапалевіча не хопіць смеласці. Булізе паслышала на тое, што «заступаўся за Наталю», калі заляццанні Савіцкага сталі вельмі настойлівымі, а удары бутэлькай таму, што пацярпеўшы пагражаў зараджаным пісталетам.

Следства на падставе выяўленых фактаў і паказанняў сведак прыйдзе да інашага вываду — злачынства было ўчынена з мэтай авалодання зброяй і маёмасцю ўчастковага міліцыянера. Сам ж Мазуркевіч падвердзіла, што хоць Савіцкі і дакучаў ёй, аднак сур'ёзнага канфлікту, патрабуючага дзейснага ўмяшання Шапалевіча, не ўзнікла.

Вось так спільная «службовая» вечарынка закончылася для аднаго з яе ўдзельнікаў смерцю, для двух другіх — судом. Віноўнікі панесуць пакаранне. Кіраўніцтва мясцовага аддзела міліцыі, дзе працаваў Савіцкі, зрабіла, напэўна, адпаведныя аргументы.

Між тым, узнікаюць пытанні наконт службовай адказнасці, аўтарытэту міліцыі, нарэшце, аб дысцыпліне сярод яе работнікаў. Будзем лічыць, што гэты выпадак не заканамернасць. Але застаўся ў нечых руках пісталет Савіцкага. Ці Шапалевіч прадэманстраваў асобі. І дзе гарантыя, што ён калі-небудзь не страляў? Доўгая можа аказання «нітачка». Пачатак якой заяваўся вераснёўскім вечарам у адной з мінскіх кватэр.

Уладзімір МАЦЭПЬ,
намеснік начальніка аддзела
Пракуратуры Рэспублікі Беларусь.

Мікалай ЖУЧКО,
карэспандэнт «Мінскай праўды».

ВЫРАШЫЎ: буду працаваць у школе. Гэты выбар да Мікалая Гіро быў свядомым. Але ніколі не думаў ён, што лёс падаруе яму — інакш не скажаш! — сустрачы з іншымі дзецьмі, тэа лёс скалаіся нялёгка і няпросты, хто з маленства зведаў боль і горьч страт і неадзінадушны клопаты. Зараз ужо можна сказаць, што сустрача гэтай адбылася з узаемнай карысцю для абодвух бакоў.

А дзіцяці да ажыццяўлення былі некалькі нуднага спроб «прабіцца» ў педагагічны інстытут замежных моў, работа ў выскавай школе пільнаважатым, заочная вучоба на філфаксу ўніверсітэта, работа ў школе наставнікам роднай мовы, потым сакратаром камсамольскага райкома.

Жыццё зрабіла круты паварот, калі з'явілася свая сям'я. Выраслі пясціліца ў Вілейцы, на радзіме жонкі. І тут многіх здзіўліла небывала імкліва, быццам жыццёвыя рэчывы, не ўзыход, — узяў Гіро па лесвіцы службовай кар'еры. Некалькі месяцаў папрацаваў у аддзеле народнай адукацыі горада, потым інструктарам гаркома партыі, загадчыкам аддзела прапаганды. Хадзілі ўпарта чуткі аб высокіх пасадах яго бацькоў, аб моцнай «руцц» дзеці ў вышэйшых партыйных колах. Ён толькі пасмейваўся. Пасады ў бацькоў сапраўды былі высокія — калгасны жыццёвавод і палывода на Лагойшчыне.

Гіро прыкметна вылучаўся на фоне тагачасных партыйных функцыянераў з іх аўтарытарным стылем абыходжання з людзьмі. Тым, што не саромеўся сумнявацца. Мяккасцю, што не выключала дэмакратыі. Сваёй інтэлігентнасцю, нарэшце. Інтэлігентнасцю не ў сэнсе ўзроўню адукаванасці і інфармаванасці.

Інтэлігентнасцю як стылем жыцця і манерай паводзінаў, у самым першапачатковым, лепшым сэнсе гэтага слова. Інтэлігентнасцю, якой нельга не заўважыць.

Разам з «партфелем» загадчыка аддзела партыйнага камітэта атрымаў Мікалай Мікалаевіч безліч розных дадаткаў у выглядзе грамадскіх нагузак. Нягледзячы на рэгулярныя выбары, пасады мёртва былі прыкласны да аддзела прапаганды. Шматлікія таварыствы, фонды, камітэты, работа ў якіх вялася дэля «птушакі», дэля бачнасці.

Гіро так працаваў не мог А паспрабаваў ажыццявіць работу жонкага з іх — убачыў, што аднаму чалавеку не асіліць.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак. Нягледзячы на рэгулярныя выбары, пасады мёртва былі прыкласны да аддзела прапаганды. Шматлікія таварыствы, фонды, камітэты, работа ў якіх вялася дэля «птушакі», дэля бачнасці.

Гіро так працаваў не мог А паспрабаваў ажыццявіць работу жонкага з іх — убачыў, што аднаму чалавеку не асіліць.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

Але змяніла яно, кола фартуны. Пераменлівае пучыводная зорка — жыццём з дацкаў у выглядзе грамадскіх нагузак.

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

Да Мікалая Гіро ідуць лаўрандэжыны лесам і людзьмі матулі, бабулі, апекуны. Не проста за дапамогай, а таму, што ў іншых кабінетах не знайшлі страчанага з гадамі пачуцця ўмяня супражываць. Ка-

дзедзі з маладзяміспечаных сем'яў, а тут — сын старшыні сельсавета. Ісціна хутка высветлілася: аб розных падзеях ішла гаворка. Але Гіро засмуціла іншае — няўжо людзі могуць заподозрыць у няшчырасці, двуручніц? Хатня сам ён ні разу душой не пакрыўіў.

■ Наболело

ЕШЬ АНАНАСЫ,
РЯБЧИКОВ ЖУЙ...

О нет, уважаемые, у современного буржуа, вопреки утверждению поэта, «день последний» не приходит. И, очевидно, пока не придет. Он, его здоровый день накопительства и обжорства, только наступает, благодаря безвласти и экономическому хаосу в суверенной входит в силу.

А этих самых ананасов с павлиньими хвостами, крутобоко-оранжевых апельсинов, нежных киви и ядреных яблок заморского происхождения, этих самых «рябчиков» в виде рыбо-мясных деликатесов и прочего-прочего он, наш буржуа, поглощает куда больше своего предшественника. Причем запивает высшей пробы коньяком и шампанским. А вы ему предлагаете — по сносной цене — настойку «Заславская»! Смех да и только!

Что ему десяток-другой, сотню-другую, миллион-другой «отстегнуть» так называемых «туриков-баксов» на личную услугу?! Ведь для того и старается. А нива что ни есть благодатная — рыночная, где спекуляция — не спекуляция, а бизнес по официальному признанию, наше общее обнищание и бесперспективная немощь.

Нет, ему не грозит весенний авитаминоз с набором, как следствие, всеческих болячек и болезней. Из него так и прут самодовольство и лоск, сытость и уверенность в себе. Его рыночно-спекулятивный убеждения направлены на то, чтобы приспособить жизнь для себя и под себя. На это нацелен его стяжательский интеллект и талант.

А что касается авитаминоза и головокружений от недоедания, болезней и как никогда высокой смертности, то это удел стариков и детей, низкооплачиваемых категорий населения.

О нет, уважаемые! Сейчас как никогда в достатке фруктов и овощей, натуральных и консервированных, разных соков. Они так и переливаются, маня, всеми цветами радуги на полках и лотках. Однако маленькое «но»... Раньше за всем этим жизненно важным великолепием стояли очереди, но, тем не менее, его приобретали — кто больше, кто меньше, каждая семья. Теперь же вроде полный достаток, а вот возьми... Соком налитые парничковые ужи-огурцы в цене десять с половиной тысяч «зайчиков» з 1 кг. А выращенные в натуральном грунте в два раза дороже. А соки,

ах, соки... Тот же яблочный или «Верасень» Витебского агропрома, не говоря уже об апельсиновом, — здесь, Но не всякий покупатель осмелится подойти. Гомельский томатный соус в политической баночке — пять тысяч! Вот и подсчитайте, сколько один грамм, один нух его, бриллиантового, стоит!...

И это ведь не те самые буржуазские «рябчики», а нашеское, как, например, пуховичская морковь, догоняющая в цене африканские цитрусовые. Вот и возникает вопрос: куда же мы идем?

Ведь даже в примитивно-бытовом понимании рынок — это прежде всего конкуренция, в том числе, разумеется, и цен на товары. Чтобы быстрее сбыть последние, надо пойти на уступки, то есть снизить цену. А у нас наоборот — рост и рост, как в уродливо-закондованном зеркале. Неужели нет выхода, нет хотя бы отдушны?

В прошлом году, например, довелось побывать в ряде районов. В частности, Березинском, Червенском, Пуховичском, Молодечненском... Вырастили там неплохой урожай овощей и фруктов. Пресытившиеся хрюшки топтали налитые — одно загляденье! — плоды. Вот бы побольше и выжать соков, да и цену сбить, да и детсадовцев-учеников, больных обесчистить, хоть стаканчиком бесплатно в день попотчевать! Но где там, — как всегда, ответственные дяди и тети спят в шапку, как всегда, не клеится дело у славной потребкооперации. Зато не спят отдельные предприятия, разного калибра дельцы, извечная цена, набивая кошельки. Вот и везем заморские фрукты и соки — а для кого?! Кому они по карману?

Начавшийся страдный год пока ничего нового не обещает, разве что первого президента: главная забота дня. По-прежнему лелеет он тех, кто так аппетитно пожирал ананасы и «рябчиков». И если поэт ошибся в их жизнестойкости и долголетию, то в другом прав оказался:

Гнет капитала,
голод-уродина,
войн бандитизм,
интервенция воря...
Горькое, но бытие. Наше бытие.

Олег ФОМЧЕНКО.

ПЛАВАЦЬ — ДЫК ПА-САПРАЎДНАМУ

Калгасу «Праньне камуны» Салігорскага раёна не пашанцавала — пад яго землямі прайшлі шахцёры «Беларуска». А там, дзе выбралі руду, глеба нацку апускаецца, забалочваецца. І на яе нармальную аддачу ўжо разлічваць нельга.

Калі ад вады цяжка пазбавіцца, то трэба прымусяць яе служыць чалавеку — так вырашылі спецыялісты. І запланавалі стварыць на забалочаных землях штучнае возера, якое раскінецца на пяці гектарах. У возера за-

пусцяць маявак рыб, там можна будзе купацца, плаваць на лодцы, проста адпачываць, падыхаць свежым паветрам.

Калектыў ПМК-9 ужо вядзе меліярацыйныя работы ў рэчышчы будучага вадас-

/Наш кар./

3 ТАЛЕНТАМ
ЗАЙЗДРОСНЫМ

Наступнік Пільскай сярэдняй школы С.М.Белую часта можна бачыць у аддзеле адукацыі Смалейскага райвыканкома. Справа ў тым, што яна з'яўляецца кіраўніком раёнага метадычнага аб'яднання педагогаў, якія працуюць у пачатковых класах. Багаты вопыт работы ў гэтай навічцы. Ёсць чым падзяліцца з іншымі.

— Наступнік па прызынанню, — кажаць пра яе.

Такія павата да Святланы Міхайлаўны не ўпала з неба, а заваявалася напружанай працай. Нарадзілася ў вёсцы Чорная Сіцкага гэтага ж раёна. Завочна закончыла факультэт педагогікі і метадыкі пачатковага навучання Мінскага педагагічнага ўніверсітэта. Працу ў школе пачала з пасады пільнаважатым. Менавіта тады яна і выбрала сваім дзідам словам славянага педагога В.А.Сухомлінскага: «Сапраўдны школа — гэта шматграннае духоўнае жыццё дзіцячых калектываў, у якім выхавальнік і выхаванец аб'яднаны мнаствам інтарэсаў і захапленняў. Чалавек, які сустракаецца з вучнямі толькі на ўроку — па адзін бок не-стайнаўскага стала, а па другі невучэнцы. У не ведае дзіцячых душ, а хто не ведае дзіця, той не можа быць выхавальнікам».

З такімі думкамі яна прыходзіць на кожны ўрок і цяпер. Дзяржа, пачатак педагагічнай спадчыны С.М.Белай лёгкім не назавеш. Працавала ў Шамятэйскай, Смалейскай, Валкаўскай пачатковых школах. З-за адсутнасці вучняў яны паступова закрываліся. Завядала «смак» пасады выхавальніцы інтэрната Прыпяцкага СШ. З 1979 года наступнае, як ужо адзначалася, у Пільскай сярэдняй школе, якую ў свой час зачынала сама.

Святлана Міхайлаўна добра ведае характар і здольнасці кожнага дзіцяці, аформіла навучальны кабінет у якім рэальна падобраны, прадумана рэзюмешны абсталяванне, дыдактычны матэрыял, падручнікі, табліцы і многае іншае, што дапамагае дзіцяці рабіць свае першыя маленькія адкрыцці. Па завазе абласнога інстытута ўдасканалення настаўнікаў распрацавала праграму ўрокаў чытання для першакласнікаў. Аддзел адукацыі Смалейскага райвыканкома аб

■ В ИСПОЛКОМЕ ОБЛАСТНОГО СОВЕТА

Конверсия: клубок проблем

В области расположено 9 предприятий, которые в связи с конверсией перепрофилируют производство на выпуск мирной продукции. Как идет столь трудный и сложный процесс? Об этом шел разговор на очередном заседании исполкома областного Совета.

Удельный вес продукции, выпускаемой для нужд обороны, уменьшился на них с 35 процентов в 1990 г. до 14 — в 1993 году, а производство продукции гражданского назначения и товаров народного потребления возросло соответственно за этот период с 65 до 86%.

Доля вновь освоённой продукции увеличилась более чем в 2 раза. Повысилась эффективность использования финансовых средств. Не допустили снижения темпов роста молодежнического завода «Спутник», «Кобальт» в г.п.Плещиницы, Слуцкий завод измерительной аппаратуры, Стародорожский филиал объединения «Калибр». Удельный вес товаров народного потребления в общем

объеме увеличился по конверсионным предприятиям области с 39,2% в 1992 г. до 50,5% в минувшем.

Одной из острых является проблема взаимных платежей. Сумма задолженности конверсионных предприятий поставщикам сырья и комплектующих составила по состоянию на 1 мая 8,7 млрд.рублей, а их встречная задолженность — 10,5 млрд.рублей. Остатки готовой продукции на складах составили в целом почти 24 млрд.рублей.

В прошлом году только три предприятия вышли на внешний рынок.

Значительный спад производства произошел на заводе «Зенит», ПО «Экран», Клецком механическом и логий-

нском заводе «Эпос». По конверсионным предприятиям области в 1993 году недополучено товаров народного потребления на сумму 1,8, в январе-апреле — 8,2 млрд.рублей. Велика доля временно не используемых в производстве основных фондов в этом году в связи с сокращением военных заказов на заводах «Зенит» /45,5% и «Эпос» /68%.

На некоторых предприятиях /ПО «Электромодуль» /Молодечно/, завод измерительной аппаратуры /Слуцк/, Клецкий механический завод/ затянута выбор приоритетных направлений развития. Молодеченское ПО «Электромодуль», имея большой научно-технический потенциал, в том числе и для сельскохозяйственного машиностроения, практически не задействовано в общереспубликанской программе структурной перестройки промышленности.

Борисовский и Молодеч-

ненский горисполкомы, Стародорожский и Логойский райисполкомы недостаточно активно участвуют в решении вопросов, связанных с конверсией и перепрофилированием производства, координацией деятельности предприятий по выпуску товаров народного потребления, как того требует Закон Республики Беларусь «О местном самоуправлении и местном хозяйстве».

На снижении эффективности работы конверсионных предприятий сказываются недостаточность выделяемых кредитных ресурсов на льготных условиях для пополнения оборотных средств и реализации программ конверсии, несовершенство налоговой системы в интересах стимулирования научных разработок и заинтересованности предприятий в наращивании производства.

Исполком областного Совета депутатов отметил, что проводимая на предприятиях

бывшего оборонного комплекса работа по конверсии и перепрофилированию производства еще не в полной мере соответствует предъявляемым требованиям и интересам рыночного спроса.

Акцентировано внимание руководителей конверсионных предприятий на разработку и внедрении в производство конкурентоспособных видов продукции, и прежде всего товаров народного потребления, включая технически сложные изделия.

Поручено управлению торговли, облсельхозпроду совместно с комитетом экономики облисполкома перебрать требования к изделиям и товарам, направить предприятиям для учета при проведении перепрофилирования производства.

Определен ряд других мер по стабилизации обстановки на конверсионных предприятиях.

НА ПРАКТИКУ — 3 ПЕРСОНАЛЬНАЯ ВЫСТАВА

З дзяўчэства Сяргей Казлоўскі захапіўся малітвам. Хто толькі не «трапіў» на яго карціны: і бацькоўская хата, і буслінае гняздо на ліпе-векаўсе, і сцяжынка, што бяжыць за гарызонт. Малюваў партрэты сяброў: каго вярхом на кані, каго за плугам ці на ўроку. У школе па гэтым прадмету ў яго былі толькі «пяцёркі». Закончыўшы адзінаццаць класаў, паступіў у Кобрынскае вучылішча народных мастацкіх промыслаў.

Цяпер Сяргей на практыцы ў Морацкай СШ Клецкага раёна.

— Чаму там цябе навучылі? — спыталі настаўнікі свайго былого выпускніка.

— У двух словах не раскажаш. Трэба глядзець маю працу, — адказаў юнак.

Праз дзень педагогі і вучні не пазналі адзін са школьных пакоў. Ён нагадаў карцінную галерэю. Эцюды, напісаныя але-м, зачыраваны, бралі ў палон, не адпуская, прымушалі «учыцца» ў іх.

На персанальнай выставе работ былога выпускніка школы марачане ўбачылі прыгажосць роднай зямлі: стужку блакітнай рэчкі, над якой плывуць, перакрываючыся, воблакі, кавалачкі пасівелага, загадкавага лесу, хаты роднай вёскі. Усё так натуральна пададзена, што да многіх хочацца дакрануцца рукою.

У Морацкай СШ абсталяваны кабінет творчых майстроў, у якім займаюцца ўдзельнікі гуртку лозапляцення, разьбы па дрэву. Дарчы, у масцовым калгасе адкрыты цэх па вырабе рэчэй з лэза, што забяспечыць школьнікам у будучым рабочыя месцы. Прыйдзіць яны ў гэты цэх падрыхтаванымі спецыялістамі. Няма сумнення, што падрыхтуе школа і выдатных разьбяр по па дрэву. Ім сваё майстэрства перадае Сяргей Казлоўскі — практыкант вучылішча народных мастацкіх промыслаў, у якое пасля заканчэння школы вырашыў паступаць многія сённяшнія гурткі.

Уладзімір АНТОНАЎ.

Осторожно: фальшивка!

В издательском доме «Новое время» /М., 1993/ под авторством Виктора Суворова вышла книга «Ледокол». Название безобидное, но под ним кроется опасное для сознания нынешних поколений содержание. Книга имеет подзаголовок: «Кто начал вторую мировую войну?» Она претендует на переворот в исторической науке о минувшей войне. Переворота не получилось, но фальшивка — высшего пробы.

Виднейшие отечественные и зарубежные историки и политики окончательно сошлись на том, что вторую мировую войну развязали германские фашисты во главе с Гитлером нападением 1 сентября 1939 г. на Польшу, которая была связана договорами с Англией и Францией. В книге же «Ледокол» фальсифицируются факты, связанные с началом и ходом второй мировой войны: все поставлено с ног на голову.

Ведь, оккупировав после захвата Польши почти всю Западную Европу, Гитлер захватил вооружение покоренных стран, подчинил себе их экономику, а получая на протяжении ряда лет от западных держав огромные суммы долларов, материалы для немецкой промышленности, создал невиданную военную машину. Это была подготовка к осуществлению целей германского империализма.

Считая главным препятствием на пути к мировому господству Советский Союз, Гитлер подготовил и 22 июня 1941 г. совершил на него вольнолюбное нападение. Сюда он бросил 190 дивизий /немецких и войск сателлитов/. Советский народ ответил на гитлеровское нападение Великой Отечественной войной, в ходе которой он и его Вооруженные Силы, выдержав величайшие испытания, проявив невиданную стойкость и мужество, наголову разгромили агрессора.

О начале и ходе второй мировой войны, главной и решающей составной частью которой являлась Великая Отечественная война Советского Союза, виднейшие отечественные и зарубежные историки написали на широкой документальной базе многочисленные монографии, коллективные многотомные труды и отдельные труды. На основе военной историографии и документов в США вышел даже большой киносериял «Неизвестная война». И в целом у мировой общественности сложилось правильное представление о минувшей войне.

Но вот появляется фальшивка В.Суворова. Вообще это псевдоним Владимира Богдановича Резуна, 1947 года рождения, войны не видевшего. Его отец Богдан Васильевич прошел всю войну, был тяжело ранен, выжил. Он считал и считает: не мы напали на Германию, а гитлеровцы — на нашу Родину. И за эту книгу отец отрезал от своего сына.

Владимир Богданович окончил суворовское военное и общеобразовательное училища. Работал офицером разведуправления военного округа. В 1974 г. окончил Военно-дипломатическую академию. Четыре года был военным атташе в звание майора /в резидентуре Главного разведуправления /ГРУ/ Генштаба СССР в Женеве. В 1978 г. изменил Родине, бежал в Англию. За предательство осужден к смертной казни. В предисловии к русскому изданию книги пишет: «Мои приговоры заслужены мной полностью. Я не прошу прощения за свое предательство».

Назначение книги «Ледокол» — оправдать ложную, чудовищную версию Гитлера — Геббельса, пущенную им в ход в самом начале войны против СССР: она предпри-

нападением Германии на Польшу развязала вторую мировую войну, и не борьба двух социальных систем — капитализма /фашизма/ и социализма, а будто бы подготовка Сталиным агрессивной, захватнической войны с целью установления мирового господства коммунистической системы. Ни слова нет о ленинской идее мирного сосуществования государств разных социальных систем.

Зато есть выдумка, будто Гитлер искусно использовал Сталиным как «Ледокол Революции» против западного мира. Но Гитлер якобы упрямился Сталина, не дал ему захватить весь мир.

На страницах книги умалчивается о монашеском сговоре Гитлера с главами правительства Англии, Фран-

ции, Италии осенью 1939 г., который для фюрера означал «разрешение на войну». Совершенно обобщенные предположения Советского Союза о создании в Европе системы коллективной безопасности как меры против агрессии. Игнорируется тот факт, что Советский Союз пошел на подписание 23 августа 1939 г. пакта о ненападении с Германией лишь тогда, когда военные делегации Англии и Франции отказались подписать соглашение с СССР об обуздании гитлеровской агрессии.

Но ведь иного выбора у СССР тогда не было, ибо война угрожала ему на два фронта — от Германии и от Японии, а страна к ней готова не была. Особый интерес представляет анализ нападения на нашу страну, не было ли чудовищных злодеяний и зверств, приведших к гибели 27 млн. советских людей, в том числе 2,2 млн. в Белоруссии, потерн Советским Союзом одной трети национального богатства. Гитлер и его окружение полностью оправдываются. Но ведь был в Нюрнберге Международный трибунал над военными преступниками. Была Великая Победа над агрессором, решающую роль в которой сыграл Советский Союз с участием других членов антигитлеровской коалиции.

В заключение следует сказать, что книга «Ледокол» — новая злобная попытка, теперь уже с использованием псевдонима В.В.Резуна, в унисон развалу СССР, обвинению его народов очертить перед мировой общественностью величие нашей Победы над фашизмом, спасшей от коварнейшей чумы все человечество.

В книге на лживых материалах показывается, что СССР готовился не к обороне от фашистской Германии, а к нападению на нее. Но не раскрывается разработка гитлеровцами плана «Барбаросса», имевшего целью молниеносную войну против СССР, ликвидации Советского государства, а также плана «Ост». Вообще получается, будто и не было нападения гитлеровцев на нашу страну, не было ни чудовищных злодеяний и зверств, приведших к гибели 27 млн. советских людей, в том числе 2,2 млн. в Белоруссии, потерн Советским Союзом одной трети национального богатства. Гитлер и его окружение полностью оправдываются. Но ведь был в Нюрнберге Международный трибунал над военными преступниками. Была Великая Победа над агрессором, решающую роль в которой сыграл Советский Союз с участием других членов антигитлеровской коалиции.

В заключение следует сказать, что книга «Ледокол» — новая злобная попытка, теперь уже с использованием псевдонима В.В.Резуна, в унисон развалу СССР, обвинению его народов очертить перед мировой общественностью величие нашей Победы над фашизмом, спасшей от коварнейшей чумы все человечество.

В книге на лживых материалах показывается, что СССР готовился не к обороне от фашистской Германии, а к нападению на нее. Но не раскрывается разработка гитлеровцами плана «Барбаросса», имевшего целью молниеносную войну против СССР, ликвидации Советского государства, а также плана «Ост». Вообще получается, будто и не было нападения гитлеровцев на нашу страну, не было ни чудовищных злодеяний и зверств, приведших к гибели 27 млн. советских людей, в том числе 2,2 млн. в Белоруссии, потерн Советским Союзом одной трети национального богатства. Гитлер и его окружение полностью оправдываются. Но ведь был в Нюрнберге Международный трибунал над военными преступниками. Была Великая Победа над агрессором, решающую роль в которой сыграл Советский Союз с участием других членов антигитлеровской коалиции.

В заключение следует сказать, что книга «Ледокол» — новая злобная попытка, теперь уже с использованием псевдонима В.В.Резуна, в унисон развалу СССР, обвинению его народов очертить перед мировой общественностью величие нашей Победы над фашизмом, спасшей от коварнейшей чумы все человечество.

Профессор
Е. ПРИМЕРОВ,
доктор
исторических наук.

Спорт

ЗА МЕСЯЦА
У ПАУФИНАЛЕ

У партугальскіх гарадах Порта і Алмада праходзіць чэмпіянат Еўропы па ручному мячу сярод мужчын.

Зборная Рэспублікі Беларусь трапіла ў падгрупу разам з камандамі Расіі, Германіі, Францыі, Румыніі і Харватыі. Каб выйсці ў паўфінал, трэба заняць першае ці другое месца, набавішы не менш шасці-сямі ачкоў. На сённяшняе дзень наша каманда мае ў сваім актыве чатыры ачкі і трох матчы.

На старце чэмпіянату Беларусія гандбалісты сустракаліся са зборнай Германіі. Толькі на пятай хвіліне немцы адралі лік, але тут жа Андрэй Парашанка ўстаў і раўнавагу. Ротная гульня працягвалася ўвесь першы тайм хаця на перапынках немцы пайшлі, мячы ў запасе два мячы — 12:10.

Актыўна пачала другую палову гульні каманда Беларусі. Трапіны кідкі Геннадзя Халепа, Міхаіла Якімовіча, Андрэя Барышнскага выводзяць нашу каманду наперад з перавагай у чатыры мячы. Калі здавалася, што перамога забяспечана, нямецкія гандбалісты змаглі адгартраць страчанне, і за дзве хвіліны да заканчэння гульні на табло высвечвалася лічба 23:23.

Апошнюю кропку ў гэтым падынку паставіў Міхаіл Якімовіч. Яго гол стаў пераможным — 24:23.

На другі дзень нашы гандбалісты гулялі са зборнай Расіі і ўступілі — 23:31.

Вельмі прыкметна быў надзельны матч з камандай Румыніі, якая чатыры разы была чэмпіёнам свету, займала прызавыя месцы на Алімпійскіх гульнях. Спартсмены нашай рэспублікі адразу ж зехапілі ініцыятыву і ўжо ў першай палове гульні мелі прыкметную перавагу — 14:9. Не пусцілі ачы сабой ішці і пасля перапынку, выйрашчы матч з лікам 33:24. Дзевяць мячоў у вароты немцаў правёў Геннадзя Халепа, выдатна згулялі Міхаіл Якімовіч, Андрэй Парашанка, Андрэй Мінеўскі, Канстанцін Шаварэву, Андрэй Барышнін, Андрэй Клімавец. Толькі для выканання сімметровых штрафных выходзіў на пляцоўку Уладзімір Гольдзін, але ў яго пачыналіся працы паказчы — два пеналы рэалізаваны і два промеды. Выдатна правёў матч наш варадар Аляксандр Мінеўскі.

Сёння зборная Беларусі гуляе з сэрбамі, прызначаным чэмпіянату свету камандай Францыі, а зўтра сустракаецца з харватамі.

У КАМАНДЗЕ
І АСАБІСТА

На чэмпіянаце Еўропы па спартыўнай гімнастыцы ў Празе ў камандных спаборніцтвах сярод мужчын бліскуча выступіла зборная Беларусі, якая заняла першае месца. За «залатую» каманду выступалі Іван Іванкоў, Віталій Шчорба, Андрэй Кан, Аляксандр Шостак, Віталій Рудніцкі. Нашы гімнасты на 0,4 бала выйгралі спартсменаў Расіі, на трэцім месцы зборная Германіі.

Чэмпіёнам Еўропы ў нагараборстве стаў мінчанін Іван Іванкоў.

ВЯРНУЛІСЯ
З КУБКАМ

Вялікая група аматараў бегу з нашай рэспублікі выяздзала для ўдзелу ў ганаверскім маратоне ў Германіі.

У абсалютным першынстве мінчане Сяргей Давыдаўскі і Сяргей Казлоў адважана занялі адзінаццатае і дванаццатае месца, а ў сваіх узроставых групах — пятае і шостае. Мужчынская каманда Беларусі выйшла на пераможнае і вярнулася ў Мінск з кубкам.

Сярод жанчын трэцяе месца ў узроставай групе да 50 гадоў заняла мінчанка Ларыса Леўчанка, а сярод старэйшых — Яўлія Лапіна.

ГОСЦІ БЫЛІ
МАЦНЕЙШЫЯ

У 27-м туры чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па футболе ў сямі матчах з васьмі гаспадарамі поля пацярпелі паражэнне. Толькі мінчане тарпедчы, якія прымаў гродзенскі «Нёман», дабіліся перамогі з лікам 1:0.

Лідэры чэмпіянату дэмаўцы Мінска гулялі ў Віцебску супраць «Лакматыва» і перамаглі — 2:0. Цяпер іх 46 ачкоў. У астатніх трох матчах дэмаўцам дастаткова ўзяць адно ачко, каб стаць чэмпіёнамі. На пачатку ачкоў адстае «Дынама-33», якое з лікам 2:1 выйграваў у «Замельсаву». Гэты вынік, дарчы, забяспечвае ішчы ў трох сустраках. Магілёўскі «Дняпро» выйграў у сваіх землякоў тарпедчы, бабруйскі «Сандок» перамог дэмаўцаў Брэста, а «Шнінкі» — старадарожскі «Будзнік». Футбалісты Старых Дарог на наступны сезон развіваюцца з першай лійай.

Прайграў у прайшоўшым туры каманда «Маладзечна» і «Шахцёр». З аднолькавым лікам — 0:1 яны ўступілі «Ведрыч» і «КіМ».

Матчы наступнага тура адбудуцца 8 і 9 чэрвеня. У другой лідэру лідзіра «Абунік», які мае ўсе шанцы перайсці ў групу мейншчы.

Центральным матчам 28-га тура ў траці лідэра стаў сустрачка лідэраў — мінскай каманды «Ата-Аўра» і гродзенскай «Кардан-Флайер». Гродзенскі перамаглі з лікам 2:0, і цяпер абедзве каманды маюць па 45 ачкоў. Прайграў у гэтым туры і барысцянчане — у Наваполацку яны ўступілі «Нафтану» з лікам 0:2.

/НАШ КАР./

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Энтузіясты

СВЯТЛО ДАБРЫНІ

Лашанская сельская бібліятэка — адна з лепшых на Уздзеншчыне. Яе рушніва гаспадыня Людміла Васільеўна Салавей абслуговае жыхароў васьмі вёсак. Вось ужо на працягу вышш двух дзесяцігоддзяў. Прыехала сюды маладзенькай, улюбёнай у сваю справу, пасля заканчэння бібліятэчнага тэхнікума. Але на гэтым не спынілася — прадоўжыла адукацыю ў інстытуце культуры. Гэта як нельга лепш паспрыяла ў рабоце.

У 1987 годзе бібліятэка «пераехала» са старога памяшкання ў былы будынак мясцовага выканкома. З гэтага часу яна пачала новае жыццё. Бібліятэкарка далавае прыкладзі шмат намаганняў, каб змястоўна аформіць фонд, зрабіць пакой ўтульным, «з кветкамі». Тут размясціліся абанемат для дарослых, чытальная зала, дзіцячае аддзяленне, кнігасховішча.

Людміла Васільеўна ўзяла за аснову сваёй дзейнасці прапаганду народнай спадчыны, творчасці мастака-земляка. Яшчэ пры жыцці падаравала некалькі сваіх карцін бібліятэцы мясцовага мастак, свёкр бібліятэкаркі Іван Аляксандравіч Салавей. Спраўдзілася мара Людмілы Васільеўны стварыць пры бібліятэцы выставачную залу твораў жывапісца. Яна здолела зацікавіць людзей, якія дапамагалі сабраць карціны, дакументальныя звесткі. Вялікую дапамогу аказалі тутэйшыя ляснічы Рыгор Іванавіч Салавей, сын мастака і муж Людмілы Васільеўны.

Наведвальнікі падоўгу разглядаюць з замілаваннем напісаныя пейзажы роднай краіны — «Зубры», «Барозны гай», «Краявід Загоршчыны»...

Невядлі музей знаёміць вясцоўцаў з асабістымі рэчамі мастака. Сярод іх малейтэр, членскі білет Саюза мастакоў, кнігі, якімі ён захапіўся. Смерць абарвала жыццё здольнага чалавека, але засталася яго спадчына. І гэтую спадчыну нясе людзям паўпруд культуры Людміла Васільеўна Салавей. Выставу наведваюць сельскія працаўнікі, вучні школ раёна, прыязджаюць мастакі.

У чытальнай зале звяртае на сабе ўвагу крэпаснаўч куток «Мой карці, што Уздзенскім названы». Тут сабрана шмат матэрыялаў пра знакамых землякоў, ёсць змятчыныя папкі: «Адкуль у вёсцы ім», «Людзі нашай вёскі», крэпаснаўч куток аформлены ў нацыянальным стылі, з выкарыстаннем лепшых твораў народных умельцаў.

Людміла Васільеўна асабіста ўвагу надае рабоце з юнымі чытачамі, імкнучыся прывіць ім любоў да кнігі, мастацкага слова. Прывабляе дзіцячых пакой, які ўпрыгожаны націюртм, напісаным мастаком-земляком, гульня «Што? Дзе? Калі?», гульня-падарожжа «У краіну Рабінзонаў». Добрай традыцыяй сталі ў бібліятэцы «Кніжныя імніны», якія праводзяцца на Тыхніх дзіцячых кнігах.

Пры культурнай устаноўе плённа працуе клуб «Ліра». Гэта — для аматараў паэзіі. Яго актыўныя ўдзельнікі — вучні мясцовай школы.

Актывісты бібліятэкі шмат робяць па адраджэнню і ўкараненню народных святаў і абрадаў. Штогод на Лашанскім возеры цікава і запамінальна праходзіць «Купалле». Людміла Васільеўна — завадатар дзіцячай пляцоўкі, розных конкурсаў, віктарын.

— Святло яе душэўнай дабрыні, стагады да людзей не можа не радаваць, — расказвае метадыст раённай бібліятэкі Г.А.Макей. — І не адна яна такая сярод культурна-работніцкай, Заірніце, калі ласка, у Калінінскую сельскую бібліятэку, у Слабодскую.

У Калінінскую бібліятэку дваццаць шэсць гадоў працуе Ганна Саргееўна Драчан. Для кожнага яна знаходзіць добрае слова, парайць-падарыць кнігу па густу. Добра ведае схільнасці сваіх сялян, стараецца задаволіць усе іх просьбы.

Лічэ большыя працоўны стаж у закладчыцы Слабодскай бібліятэкі Рэгіны Адоўскай Дубоўка — ажно трынаццаць гады. Нягледзячы на шановны ўзрост яна заўсёды ў творчым пошуку.

Так, дабро вырасла дабро. У наш нялёгкі, плуны час цікава, разумная кніга — і сябар, і памочнік, і спадарожніца бадзёрага настрою.

Алесь МІХАСЕНКА.

КАЛІ ТАНЕЦ — ПРЫЗВАННЕ

ШТРЫХІ ДА ТВОРЧАГА ПАРТРЭТА МАСТАЦКАГА КІРАЎНІКА І БАЛЕТМАЙСТРА
ТАНЦАВАЛЬНА-ХАРАВОГА АНСАМБЛЯ МІНСКАГА МАТЭРНАГА ЗАВОДА
МІКАЛАЯ КОТАВА

У кожнага з нас свой лёс, свая прафесія, свая прызначэнне. Мікалай Конанавіч Котаў з дзяцінства выбраў народна-бывава танец. Чуйным сэрцам, улюбёным у мастацкую спадчыну продкаў, ён апантана шукае, збірае і адраджае ў перша-роднай крэсе дзіяменты фальклору. У яго творчым куфарку мноства каларытных народных песень і гульняў, карагодаў і абрадаў, якія сабраў у сваім дзівоным палескім краі — на Тураўшчыне. Там, над Прыпільню, пацягнуўся яго фальклорна-танцавальны скарб. Ён дзіям і вечарамі чаравав над карункамі народна-бывава карагодаў,

падгляджаных у блізкіх і далёкіх кутках родных мясцін. Потым асіражэня, нібы хрустала, пераносіў іх на сваю творчую пляцоўку — у свой танцавальны ансамбль, які стаў тады знакамітым на ўсю рэспубліку. Дарчы, яго талент дапамог тром калектывам стаць народнымі. Хутка і чатырты будзе абараняць такое званне на Мінскім матэрынавым заводзе. У асобе Мікалая Конанавіча, лічу, закладзены да таленты — балет-майстра і рэжысёра. Таму кожнае канцэртнае выступленне яго калектыву вызначаецца арыгінальнай і гарманічнай кампазіцыяй, пэўтычнасцю, любоўю да

Бацькаўшчыны. Ён умее «змацаваць» ў яркае відзішча глыбокі розум, пашчотную лірыку, гарзлівы гумар. Мікалай — пастаянны творчы кансультаант Морацкага народнага хору Клецкага, Голадскага народнага хору Пухавіцкага раёнаў, народнага хору Слуцкага мясакаміната. Яго часта запрашаюць на пастановку танцаў у Дзяржаўны акадэмічны хор імя Г.Цітовіча, тэатр гістарычнай драмы і камядыі, Беларускае акадэмію мастацтваў, Нацыянальны тэатр імя Янкі Купалы, Дзяржаўны ансамбль «Святэ».

Нягледзячы на сталы ўзрост ён і сам танцуе на

зайдарасць маладым. Імпэт, іскрамётнасць, жарт, вяселасць — усё гэта ўласціва для М.Котавы. Дарчы, на яго рахунак больш за 100 харэаграфічных пастановак. Яго творчая праца адначасна Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета рэспублікі, дыпламамі лаўрэата шматлікіх рэспубліканскіх і рэгіянальных конкурсаў і фестываляў.

Галоўны свой абавязак вяртан культурасветработы бацьчы у тым, каб яго пастановкі танцаў прыносілі радасць і асалоду людзям.

Адольф СУРЫНОВІЧ.

Сяргей Свірыдаў

Жанчына з гзіцём

Мая новая апавесць "Крык душы" прысвечана п'ятдзясяцігоддзю вызвалення роднай Беларусі ад фашысцкіх акупантаў. (Дарэчы, яна апошняя з трылогіі "Цяжкі шлях", дзве першыя "Галыштук" і "Калі раскрыліся крылы" выйшлі асобнымі кніжкамі і былі станоўча ацэнены чытачом і крытыкай).

Прапаную чытачам газеты ўрываек з апавесці "Крык душы".

Аўтар.

У той дзень камандзір Данилаў і камісар Старыновіч прыехалі на конях з баявога задання і толькі што ўвайшлі ў зямлю. За імі ўслед адчыніліся дзверы — і на парозе з'явіўся з аўтаматам у руках малады партызан і паведмаў:

— Таварыш камандзір! Затрымана незнамая жанчына з дзіцем. Прасіцца да вас.

— Хай зойдзе, — сказаў Аляксей Фёдаравіч, вешаючы на цвік сваю вайсковую вушанку.

Неўзабаве зноў адчыніліся дзверы, і ў пакой, трымаючы на руках у байкавай коўдры дзіця, намясела ступіла высокая, прыгожая маладзіца і прывіталася.

— Дзень добры! — адказалі камандзіры, уважліва разглядаючы незнамку.

Апраўта яна была сціпла, але чыста і ахайна: белая дубленка, на нагах панонашныя валёны. На галаве была завязаная светлая шараванная хустка, з-пад якой выбіваліся локаны ланьных валасоў і ладна абрамылі блявы твар з вясёлымі шэрымі вачыма. На запяцкіх, то яна і адука, жанчына паведмаў: зашчыў Маліну, прывіталася Завалася, з Віцебска, Жонка нашага лётчыка, які загинуў у першыя дні вайны. Тут жа прачнуўся малы і заплакаў. "Не плач, мой родны. Не плач, мой саколік!", — загаварыла дзіця Маліна.

Данилаў наблізіўся да жанчыны і, заглянуўшы малому ў твар, спытаў:

— Хлопчык? — Хлопчык.

— Дужа худзенькі, — паспачуваў камандзір.

— У грудзях малака няма. І ў гордзце нельга дастаць. Хоць памірай! — жанчына дала малому соску, і ён змоўк.

На пытанне, кі ёсць у Маліны якія дакументы, яна дастала з-за пазушкі папашарт і фатаграфію. Наконт астатніх дакументаў сказала, што згарэлі ў час пажару.

На фатаграфіі ў адукачым у Малінай сядзеў малады кукавае мужчына ў апараты старшага лейтэнанта. На пытанне, калі фатаграфавалася, Маліна ўпаўнёна адказала:

— За некалькі дзён да вайны. А муж на тры дзень вайны... — яна цяжка ўздыхнула, кранула рукой вочы — і з іх пакаціліся слёзы, — пакунуў мяне цяжарнай. З Віцебска не паспела эвакуавацца. Восі і пакутсем. Проста жах! Хоць памірай...

Яна дастала з рукава насоўку і выцерла слёзы. Потым паведмаў, што бацькі яе таксама загинулі ў час бамбжэння. Засталася толькі адна старэйшая сястра. Бацькі мужа жывуць на Украіне.

— А чаго ж вы да нас? — запытаў Старыновіч, з нейкай асаблівай цікавасцю разглядаючы напружаную гасцю.

Яна, напярэнь, толькі і чакала гэтага пытання, бо адразу пачала прасіцца, каб яе прытулілі ў партызанскай атрадзе або дапамаглі ёй пераправіцца за лінію фронту.

— Каб не памёрці з голаду, — загаварыла Маліна, — спачатку шмукці ўсялякіх мяняла на хлеб і на бульбу. Потым прыбралішчыні рабіла ў нямецкай сталовы. А калі звольнілі, па вёсках хадзіла, прасіла ў людзей. Хто кавала хлеба, хто бульбину, хто малака шклянку да дзіцяці даста. А калі працула пра партызан, то во і паддалася сюды. Думаю, пайду, не можа быць, каб жонку савецкага камандзіра з дзіцем у будзе пакінулі...

— Яно-то так, — пагадзіўся камандзір і запытаў Маліну прасіцца. — Ад каго ж вы даведаліся пра нас?

— Ад каго даведалася, пытаеце? Куды ні пойдзеце — пра вас, партызан, толькі і размоў. А немцы баяцца вас як агню. За галаву камандзіра Аляксея яны абяцалі ўзнагароджанне — п'яць тысяч марак... І лістоўка па горалзе раскелілі. Адну я сарвала са сцяны. Маліна дастала з кішэні кофты лістоўку і падала Данилаву. Ён разгарнуў яе і ўголас прачытаў: "Хто зловіць галаву..."

— Дарчы, якая ў вас спецыяльнасць? — пацікавіўся камісар.

— Балай, ніякай. Вучылася ў медыцынскім тэхнікуме і недаучылася. На другім курсе замуж выйшла. З мужам на іншыя месца пераехалі...

Рэптам зноў запалкала малое.

— Бядны мой, гаротны хлопчык — есці хоча, — гушчаючы дзіця, заўдыхала жанчына. — Сёння нічога не еў.

Зараз пакоімі, — Аляксей Фёдаравіч узяўся за стала, паправіў рукой непрыслучына валавы. — Пайшлі на кухню. Там накурм і дзіця, і маці. Адчынішчы дзверы, ён прапачуе жанчыну наперад. Калі вярнуўся, спытаў у мяне і камісара:

— Што вы думаеце пра гэтую жанчыну? Ці праўда, што яна жонка нашага камандзіра? — Не сумняваюся, — адказаў Аляксей.

— А я не зусім упэўнены.

— Якія ж у цябе, Аляксей Фёдаравіч, падставы сумняванняў?

— Фатаграфія знадта свежая і дзіця... — І дзіця — не яе? — падпаўнуў Старыновіч.

— І дзіця, можа быць, не яе. Зусім не падобнае на маці.

Данилаў прапачуе па зямлянцы і спыніўся насупраць камісара.

— Дзіця, можа, і не падобнае на маці. Я ўсё ж думаю, што яна шпіенка.

— Бацьку ты, Аляксей Фёдаравіч, як і Багроў, захавару шпіенанай.

— Не, але правяршыце яе трэба. Я сказаў кукарыцы цётцы Нюры, каб яна пакула прытуліла яе ў сваёй зямлянцы і уважліва паналгалала за ёй. Сам разумееш, што адправіць яе за лінію фронту мы не можам. А ў партызанах...

Якая з яе партызанка з такім малым.

— Яно так, — галдзіўся Старыновіч. — Але шкада малаго. Можа памёрці з голаду.

Даставіць з кішэні трафейны партсідар, ён прапачуе Аляксею нямецкую цыгарету.

Аляксей прыкурў ад запальнічкі.

Наш адрас:

220013, гор. Мінск,
вул. Б. Хмяльніцкага, 10-А, паверх 9,
рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

Час падпісання ў друку: па графіку 22.10.
Нумар падпісаны ў 22.00.

Тэлефоны:
прыёмнай рэдакцыі — 68-29-76,
намыска галоўнага рэдактара — 68-25-81,
адказнага сакратара — 68-26-48,
сакратарыята — 68-26-48,
аддзелаў: Саветаў — 68-26-38,

адукацыі і культуры — 68-25-76,
савяцкай-акунамічнага — 68-25-43,
грамадска-палітычнага — 68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-33,
пісьмаў і маральна-бываваў праблем — 68-25-83,

ілюстрацыі — 68-25-03-68-26-48,
камерцыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі — 68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў:
у Варшавы — (8-277)5-15-61, Вілейцы — (8-271)5-57-86, Нясвіжы — (8-270)5-41-88,

Салігорску — (8-210) 2-49-60.
ЗАСНАВАЛЬНИК —
Мінскі абласны Савет народных дэпутатаў,
220625, г. Мінск, вул. Энгельса, 4.
"Мінская праўда" — орган Мінскага
абласнага Савета народных дэпутатаў.

Галоўны рэдактар М.А. ШЛОМА,
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.
Адказнасць за падбор і адрэдактаваныя агульнабываваў факты і іншыя звесткі нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе. "Мінская праўда".
Друкарня выдвасцтва "Беларускі Дом друку".
220013, г. Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.

Тыраж 17775. Індэкс 63923. Зак № 59,
М 123456789101112
П 123456789101112

Захапленні

Капалюш для Хілары

На куццю, у цёмную калядую ноч яна ўзялася за работу. Напярэдадні прыбрала ў хаце, заслала бялюткі абрус, запаліла свечку. Трапяткі агеаычык прыносіў у адушу заспакаенне, ахоўваў таіства нараджэння твора. Ведала, што пляце капалюш для жонкі прэзідэнта ЗША Хілары. Саюз народных майстроў даручылі падрыхтаваць падарункі для сям'і высокага гасця, а Вера зрабіла заказ на капалюш.

У маленькім пакойчыку яе «хрушчоўкі» ў вёсцы Зазер'е Гухавіцкага раёна пасатайна ўкаючаны абавраваальнікі. Інакш стынуць рукі. У ручніку загорнута намочаная саломка, стужкай уцяпа плятушка. Вера шкадуе, што не паспела змайстраваць каробку. Карціне ж патрэбна адпаведнае абрамаенне. Саламянаму капалюшу таксама неабходна месца, дзе ён будзе захоўвацца.

Падчас візіту Клітана Саюз народных майстроў выставіў на продаж для замежных гасцей і іншыя работы народнага майстра Веры Салдатавай. Яе калядныя яйкі раскупілі імгненна, калі даведаліся, што яны — праца таго ж майстра, які выбраў падарунак для прэзідэнцкай сям'і.

"Каецікі Палесса"

Колькі адценняў мае жоўты, наліты цёлымі сонечнымі промянямі каласок, уплечены ў доўгую плятушку? Роўна столькі, колькі маюць іх блакітныя небы, залёны луг, празрыстая вада, — безліч. Мабыць таму мастачка аддае перавагу натуральнай афарбоўцы.

Як харапа складаюцца з іх саламяныя плясці, нібы

збегшыся ў дзівоснай мазацы, ва ўзоры трыпціхана «Кветкі Палесса». Яны туюць у карагодзе, ляцяць у прастору, звяняць мелодый лета. Жывыя, імклівыя. То бачыцца срод узору нейкі звярок, то ланкачаны арнамент. А гэта толькі кавалачкі жытнёвага сцябла. Не аднаго, а соцены, сабраных чэрвеньскай парой, яшчэ зеленаватых, якія потым, у снапе, праяўляюцца прыгажосцю прыродных фарб. Вышпачаныя жаночымі рукамі, набываюць яны хараство ў саламяным вырабах.

— Увесь час мяне цягне на радзіму, у Церахоўку, што на Гомельшчыне, — гаворыць мастачка. — Гэтае пано склалася з успамінаў аб родным доме.

Вера беражліва вынесла саматканяе ручнікі, аздабленыя карункамі. Вышыты па кужалю арнамент хавае літары. Голас бабкі,

рупавай рукадзельніцы, нібы даносіцца з тае даўняе пары яе дзяцінства: «Вышыла без ахвоты, не судзі маёй работы». Бабуля Марына, задалася, умела ўсё — прала, ткала, вышывала, пляла пухлячкі булакі. Яна нават валодала сакрэтаў жамчужнай вышыўкі, які зараз амаль згублены.

Бабуля рана памерла, і асвойваць многія рамёствы, якімі дасканала валодала, Вера давала самай.

"Жураўліная песня"

У чатырнаццаць год Вера едзе вучыцца ў Оршу. У педвучальніцы захапілася саламяным плетнем, у гэты час нарадзіліся дзеці.

На Далёкі Усход яе пакіла каляданае выхаванне дзяцей не, такімі, як іх шабунны бацька. Аб далёкім краі нагадвае цыпер пано,

выкананае там, адна з першых яе работ — «Жураўліная песня». Двое. Ці сплюць яны разам песню або разліняцца ў розныя бакі? Як каму наханава.

Ас кдаў яе з аднаго кутка ў другі. Працавала ў школе, вяла розныя гурткі. Дзеці любілі яе. Данилі і калегі за здатнасць да ўсплывай ручной работы.

І ўсё ж школу давалася кінучы. Яна пакіла сваёй сяброўцы Святлане, калі та ў 52 гады засталася амаль нерухомая, што будзе тварыць за дваіх. Святлана Казаны, прафесійная мастачка, паралла «паказача» мастацтвазнаўцу Т.І. Аляхонцавай, якая і ўбачыла перада сабой ужо амаль сфарміраванага майстра па саломцы.

Пасля той сустрэчы В. Салдатавай прывасвойваецца званне народнага майстра. Аляхонцава накіравала яе займацца скульптурай,

заўважыўшы ў аплікацыйх анімалістычных малянак.

"Пегас"

Імклівы і велічны, саламяны крылаты конь узятае ўзых, пакідаючы на зямлі ўсё дробязнае, дасягаючы неймаверных вышынь. Неадарма Пегас — сімвал творчасці, бо яна заўсёды — палёт і адчуванне свабоды.

Ужо стамаюцца рукі, і гадзіннік паказвае далёка за поўнач, і нібы «зварэне, прылятае ідзя. Творчы ўзлет дапамог ёй у рабоце над «Зубрам».

Калі Вера несла свайго «Зубра» з чарговай выставы, яе ледзь ці не на прыступцы аўтобуса дагнаў Іван Паўлавіч Загрышуа, дырэктар Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі.

— Ён жа не прадаваўся, — здзіўлены позірк пакідаў на экспанат, які прыцягнуў яго увагу.

— А ён мой, — адказала Вера.

Так яны пазнаёміліся. Потым музей закупаў «Зубра», «Царскую браму» і «Калядныя маскі»; у жніўні і верасні мінулага года там была адкрыта персанальная выстава мастацкі.

Вера Яўгенаўна расказала пра ізае пакалеанне саламянак: пасля вайны адрэзала старажытнае рымства мастачка Вера Гаўрылюк. Яе справу прадоўжыла дачка Тасія Агафоненка, а з унучкі Тамары Паўлаўскай вырас адмысловы майстар, узорунаю якога марыць дасягнуць і Вера Салдатава. Яе «Пегас» толькі набірае вышыню. Столькі мроіцца заўмак, столькі спее ідэй!

Алена КЛИМОВИЧ.

На здымку: мастачка Вера САЛДАТАВА са сваім «Пегасам».

Фота Віктара СТРАПКОўСКАГА.

ПРЭМ'ЕРА КНІГІ

Шмат цікавых мерапрыемстваў, прысвечаных надыходзячому юбілею вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў, праводзяць бібліятэкі Нясвіжа. Гэта прагледзі навінак літаратуры, выставы кніг пра вайну, сустрэчы з вэтэранамі. Восі і наядуць у цэнтральнай бібліятэцы адбылася прэзентацыя кнігі Віктара Карамазова «Беланіцы», у абмеркаванні якой прынялі ўдзел вучні нясвіжскай сярэдняй школы №4. Яны адзначылі, што аўтар выдання прадэманстраваў народную драму, калі людзі адрываюцца ад родных мясцін з-за вайны і бегстваў.

Да гэтага вечара работнікі ўстановы культуры падрыхтавалі выставу кніг В. Карамазова.

Раіса ХВІР.

Крымская аўчарка

Амаль праўдзівая гісторыя

Сабака быў валікі — з двухмесячнае цяля. Людзі казалі, што ён незвычайнай пароды — крымская аўчарка, якая раней адна пасыла вялікіх гурты кароў ці коз пад самай гарой Ай-Петры.

Гаспадар сабакі, наадварот, быў нізенькі чалавек, які заўсёды насуў біскупчыя хромавыя боты і хадзіў з заларанай уверх галавою. Маўляў, ведай нашых!

Аўчарка была не сабакам, а нейкім агрэсам — не паспелышчы выбегчы на двор, яна брала та гучна, што чуваць было на ўсёй Іванаўскай (паблізу знаходзілася вуліца з такой назвай). Але гэтага аўчарцы было мала, і яна кідалася амаль на кожнага суседняга, куды малах, старых, жанчын і нават асобных мужчын — усіх, хто трапіўся ёй на зуб.

Убачыўшы гэтага раз'юшанага зверу, людзі на злом галавы разбігаліся коўды. Каты з маланкавай хуткасцю ўскокалі на дрэвы. І аднойчы быў такі выпадак. Нейкая пародзістага сібірскага ката, які сігнуў на самую верхавіну таполя, ніх не маглі зняць з дрэва — прышліўшы выклікаць на дапамогу пажарную машыну з лесвіцай.

Некалькі разоў жыхары дома звалілі ў міліцыю, прасілі абараніць ад сабакі страшыдла, але ўчастковы нічога не зрабіў. Убачыўшы аднойчы ў двары дома зноснага сабаку, ён сам затросся нібы асынамі ліст... Жыхары дома паківалі ад крымскіх аўчаркі, і ніхто не мог ім дапамагчы. Але аднойчы...

Да сына, які жыў у нашым доме, прыхаў у госці з вёскі сталы мужчына. Пад вечар ён выйшаў на шпачыр са сваім чатырохгадовым унукам. І ў той жа момант з-за вулкі дома на дзіця са страшэнным брэхам кінулася аўчарка. Малы ўчыпіўся рукамі за дзеда і за крычаў:

— Ратуй, дзеду, ратуй! Стары не разбегуцца, ён крыкнуў так гучна, што пачулі нават многія жыхары ўсёй Іванаўскай.

— Стаяць, скаціна!!! Сабака спыніўся ад нечаканасці.

— Зараз як трэснуць гэтай палкай, — і ён падняў утару кій, на які абавіраўся ў час хадзьбы. — Пераб'ю твае лапы і хрыбт, пераламаю на дзве часткі...

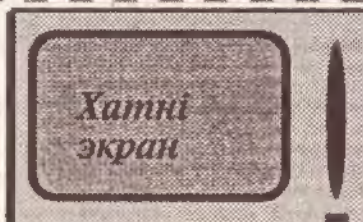
Аўчарка, нібы штосці зраўмеўшы, нізка агнуціла галаву, падкурчыла хвост і ні на каго не глядзчы, яе пабіта, пацёрта багелла да пад'езда...

Гаспадар вельмі здзіўліўся паводзінам свайго сабакі і ўжо раскшрыў рот, каб нешта сказаць, але стары апыраўзіў яго:

— А ты чаго стаіш? І цябе палкай так агрэў, што сам забрэшаў.

Сабакаў гаспадар яшчэ шырэй разавіў рот, нешта хацеў сказаць у адказ, але не змог і слова прамовіць. Ён раптам пабегў я нахрумаванае палатно, абдэрсіў спінаю аб дрэва. Так і стаў з раз'юшаным ротам і лыпаў вачыма...

Анатоль СУНІЦЫН.

7 чэрвеня, аўторак

Беларусь тэлебачанне
13.30. Навіны.
15.15. «Жывыя і мёртвыя». 2-я серыя.
16.50. Дзелавае хроніка.
17.00. Навіны.
17.10. Фэстываль песні і паэзіі «Маладзёжная-94». II тур.
18.10. Зацятчаныя мае пісьмо...
18.15. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.55. «Бярэзінскі запаведнік». Д/ф. 1-я серыя.
19.00. Трыбуна кандыдатаў у прэзідэнты.

Канал «Расія»
15.00. 19.00. 22.20. Весткі.
15.20. Мульці-пульці.
15.35. Там-там навіны.
15.50. Тэлегазета.
15.55. Новая лінія.
16.40. Прыгоды вачара.
17.00. Здрава жывеш.
17.15. Чалавек справы.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. Аміка верытас.
18.40. Фільм-прам'ер.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. «Санта-Барбара». Тэлесерыял.
20.25. Ніхто не забыты.
20.30. МХАТ-клуб.
21.20. Без рэшт.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спортывыя карусель.
22.55. Экран крымінальных паведамленняў.
23.05. На канцэрце групы «На-на».

8 чэрвеня, серада
Беларусь тэлебачанне
8.00. Раніца распулікі.
8.10. Надвор'е.
8.20. Піць халілі на жарты.
8.25. Падкупам Сусвету.
8.35. «Сенсацыя». 4-я серыя.
9.35. «Залатое паро-94».
13.30. Навіны.
13.40. Відэама-навідазья.
14.40. «Батальёны прасяць агню». 1-я і 2-я серыі.
16.55. «Асвейскія сцяжыны».
17.30. Навіны.
17.40. «Беларускія напавы».
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.55. «Радок чароўны...».
19.00. Трыбуна кандыдатаў у прэзідэнты.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. «Сенсацыя». 5-я серыя.
22.35. Піць халілі на жарты.
22.40. Чэмпіянат Еўропы па гандболу. Беларусь — Харватыя.
23.50. Кантакт.
23.55. Ніка.
0.05. Надвор'е.
0.15. Падкупам Сусвету.

Канал «Астанкіна»
14.00. 17.00. 20.00. 23.00. Навіны.
14.25. Прадпрыемальнік.
15.00. Справа.
15.10. «Прыгоды Тома Совера».
15.40. Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.00. Рок-рок.
16.40. Пра ісламскі фундаменталізм.
17.25. Яшчэ раз аб прывітываццях.
17.35. Тэхнадром.
17.45. З першых рук.
17.55. 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.30. «Дзікая ружа». Тэлесерыял.
18.55. Тэма.
19.40. Доброй ночы, малышы!
20.45. Вагон 03.
20.55. «Лябядзіная песня».
Спектакль.
22.20. Тэлешоу «50 х 50».

7 іюня, вторник
18.00. Многосерийный фильм для детей «Карусель».
18.25. Музыкальная программа.
19.00. Телесериал «Лабиринт правосудия». «Колыбель качается».
19.50. Студия «ИНТЭКС». Новости.
20.00. Мультипликация «Волшебник».
20.30. Телесериал «Морена Клара», 22-я серия.
21.20. Программа о здоровье «Доктор... доктор...».
21.45. Приключения... Детективы... Художественный фильм «Опасная зона-1».

8 іюня, среда
18.00. Многосерийный фильм для детей «Карусель».
18.25. Музыкальная программа.
18.50. Журнал БГУ представляет...
19.00. Полицейский сериал «Хилл Стрит Блюз». «На васах Фемиды».
19.50. СОЛТЭК. Новости.
20.00. Мультипликация «Волшебник».
20.30. Телесериал «Морена Клара», 23-я серия.
21.20. Домашний врач.
21.45. Классика зарубежного кинематографа. Художественный фильм «Мелодрама».

8-й канал

7 іюня, вторник